

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK – Contich

De boekjes van A. HANS worden in alle scholen aanbevolen, omdat zij boeiend en nuttig zijn en aan de kinderen van eigen land en volk vertellen. Dat deze uitgave reeds aan Nr 325 is en veel nummers reeds drie- en viermaal herdrukt werden, bewijst hoe A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK overal gevraagd wordt. De meeste verschenen boekjes zijn nog verkrijgbaar. Ziehier eenige van de laatste titels:

300. 't Portiertje van Roeselare — 301. De Kleine Tooneel-
speelster. — 302. Angstige Dagen. — 303. Antwerpen in
Brand. — 304. De Bannelingen. — 305. In het wilde Land. —
306. De Wonderbare Redding. — 307. Naar Congo. — 308.
De Vrienden der Slaven. — 309. Fiere Margriet van Leuven.
310. 't Avontuur van den Schilder. — 311. Het Boefje. —
312. Een onverwachte Reis. — 313. De Geheimzinnige Tee-
kens. — 314. De Spanjaarden te Gheel. — 315. Zwarte Jan.
— 316. De Heks van de Moeren. — 317. De Boschwachter
van Eikenhof. — 318. Het Juffertje van Parijs. — 319. De
Wolfjager van Turnhout. — 320. De Zceroovers. — 321. Het
Gezin van den Visscher. — 322. De Wilde Cow-Boy. — 323.
Keizer Karel te Gent. — 324. De Spanjaarden te Mechelen.
— 325. Kerstmis in de Sneeuw.

Elke week verschijnt een nieuw boekje.

Vraag in de boekwinkels en bij dagbladverkoopers.
UITGAVE A. HANS-VAN DER MEULEN, CONTICH.

Boekdrukkerij R. Bracke-Van Geert Baesrode.

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK

Nr. 339.

A. HANS

Neels Avonturen

NEELS AVONTUREN

I.

Neel Moerman zat op den dijk van de Schelde. Hij was veertien jaar oud en had gaarne gewerkt, want het was thuis maar treurig gesteld. Doch hij kon niets vinden. Hij was gewoon met vader in de Schelde te visschen. Dan voeren ze met hun bootje uit. En Jane, zijn zuster leurde de visch uit te Puurs, Oppuurs tot Willebroek toe. Maar vader was al lang ziek. En alleen kon Neel niet met de boot weg. Andere visschers hadden nu geen jongen noodig.

't Liefst zou Neel zeeman worden, zooals oom Hendrik, die te Wintham had gewoond.

Neel had oom Hendrik nooit gezien. Maar vader vertelde dikwijls van hem. Oom Hendrik had als jongen van achttien jaar deelgenomen aan den Boerenkrijg, toen de Franschen in 1798 baas speelden in Vlaanderen.

Daar bij Natten Haasdonk, waar nu nog een vervallen kerk stond, had de priester aan de strijders de H. Communie uitgedeeld, allen zonen van

boeren, landarbeiders en visschers. Neel's vader was toen nog klein. Maar hij had het toch gezien. Zijn broer Hendrik was veel ouder. En er was dan gestreden bij Hingene, Boom en Willebroek. De boerenkrijg liep echter slecht voor de Vlamingen af. De Franschen waren te machtig. Oom Hendrik had dan 't land verlaten en dienst genomen op een Engelsch schip. En later was hij op een koopvaarder overgegaan.

Hij zwierf veel in den vreemde. Eenige jaren geleden was hij hier geweest, maar toen verbleef Neel bij een oom te Rupelmonde en hij had zijn oom niet gezien. Toch voelde hij groote vereering voor hem.

Neel keek over den stroom. Aan den overkant lag Rupelmonde. Neel was er gisteren geweest om werk te vragen in een zoutkeet, maar men kon er hem niet gebruiken.

't Was armoedig thuis... Moeder had het beetje gespaard geld al uitgegeven. Jane kocht visch op van anderen, maar daarop was weinig te verdienen.

Zoo zat Neel te mijmeren. Plots zag hij op den weg een heer. De knaap sprong op.

— Loppers, zei hij. Hij komt ons weer bedreigen.

Die heer was de eigenaar van 't huisje, waarin de familie Moerman woonde. De huur was sedert eenigen tijd niet betaald en Loppers had met uit-

zetting bedreigd. Neel volgde hem in de kleine woning.

Men zou het Loppers niet aanzeggen, dat hij zoo rijk was. Hij ging gekleed als een bedelaar. En de hardvochtigheid van zijn karakter lag op zijn mager gelaat te lezen.

— Moerman, gij weet waarom ik kom, sprak de gierigaard.

— Helaas! mijnheer Loppers, zei de zieke vader van Neel.

— Geen helaas en geen gejammer. Daar kan ik niet van leven. Hebt gij het geld van de huur, ja of neen?

— Geef mij nog wat uitstel. Ik kan weldra weer visschen.

— Geen kwartier, geen minuut meer! Ik hoor het al, gij kunt mij niet betalen en dus moet gij dit huis verlaten.

— Heb toch medelijden met ons, zei nu de moeder, die bleek was van 't zorgen.

— Moet ik er de meubels uit brengen of zult gij 't zelf doen? riep de hardvochtige man uit.

— Mijnheer, nog een week, smeekte de vijftienjarige zuster. Ik zal heele dagen leuren.

— Dat duurt al veel te lang! bulderde Loppers. en hij greep een stoel en wierp dien naar buiten.

— Wat beteekent dat alles? klonk eensklaps een forsche stem.

Een man trad binnen. Hij was nog kloek, al had hij reeds grijs haar.

— Hendrik! riep vader op verheugden toon.

— Hij wil ons met al onze meubelen op straat zetten, zei Neel snel, begrijpend dat die man zijn oom was.

— Zoo! Kreeg ik daardoor dien stoel bijna tegen mijn beenen? Wel, dat is Loppers, ja, ik herken hem aan zijn valsche tronie. En gij komt eerlijke menschen treiteren? sprak oom Hendrik. Dat is de man die in den Franschen tijd kerkegoed kocht van de Franschen en op die manier rijk werd, terwijl wij voor de vrijheid vochten. Ga naar Natten-Haasdonk, kerel, daar liggen jongens van den boerenkrijg begraven...

— Ik ben achteruit met de huur! kloeg vader Moerman. Ik ben ziek geweest.

— Ik heb toch zeker recht op wat mij toekomt, riep Loppers barsch.

— Natuurlijk, hernam oom Hendrik. Recht hebt gij, maar medelijden kent gij niet!

— Ik heb al drie weken gewacht, zei Loppers.

— Drie weken! Wat een tijd! En nu is er gevaar dat gij van honger sterft, nietwaar? En daarom slaat gij uw klauwen aan de meubelen dezer arme menschen. Jammer dat ik geen eindje touw heb, om u de intrest van drie weken huur te betalen op uw magere beenen. Hoeveel zijt gij

hem verschuldigd? vroeg oom Hendrik aan zijn broer.

— Vijftig stuivers, antwoordde de moeder.

— Hier hebt gij er een en vijftig. Sla er gauw uw magere vingers op.

Oom Hendrik telde een en vijftig stuivers, die Loppers haastig bijeen grabbelde.

De gierigaard wilde haastig vertrekken.

— Wacht even, hernam oom Hendrik. Eerst dien stoel binnenhalen of... ik doe nog eens als in den boerenkrijg. Toen hebben wij u ook afgeranseld.

Mijnheer Loppers durfde niet weigeren, want hij scheen bevreesd van den stoeren zeeman.

Toen de huiseigenaar weg was, schudde oom Hendrik zijn broer stevig de hand en groette hij ook de anderen.

— Ik ben eens tot hier gekomen, zei hij, want ik was verlangend u terug te zien. En waarlijk ik kon op geen gepaster oogenblik hier binnen laveeren.

— O, ik ben gelukkig zoo goed als genezen. Weldra ga ik weer aan 't werk, zei vader.

— Dat zal niet gebeuren, zoo waar ik Hendrik Moerman heet. Gij ziet er uit als een schellevisch, die op 't strand ligt en gij zoudt er weeral uit willen? Neen, vriendje.

— Maar wij moeten toch eten, hernam vader zuchtend.

— En dat zullen wij doen! Kom, meisje, zei oom tot de dochter, hier is geld. Haal eens brood, bier, hesp, kaas, koffie, suiker, koek, meel, spek, rijst...

— Ho! ho! viel moeder lachend in. Wilt gij dan den heelen winkel hier sleepen?

Jane en Neel deden boodschappen en er was weer vreugde in het huisje van den Scheldevischer.

Tegen den avond wandelde oom Hendrik met Neel naar de plaats, waar toen nog 't vervallen kerkje van Natten-Haasdonk stond. Het werd niet meer gebruikt, want men had in de buurt, te Wintham, een nieuwe kerk gebouwd.

Oom Hendrik was ontroerd.

— Hier slapen bij pastoor Huveleers veel van mijn vrienden, zei hij. In 1798 — 't was in November — gingen wij ten strijde. De Franschen waren hier meester. Zij wilden ons dwingen voor hen soldaat te spelen. Zij sloten de kerken en wij moesten in 't geheim mis hooren op hoeven. Wij zouden tegen dwingelandij strijden. Pastoor Huveleers gaf ons hier de H. Communie. Hij sprak ons toe en ging met ons mee overal. Onze hoofdman was mijnheer Rollier van Willebroek. Ik heb vergaderingen bijgewoond op het Tolhuis. Daar kwamen Vlaamsche jongens over de Schelde. Vrederechter Quarteer van Boom en zijn broers deden ook met ons mee. Maar wij hadden

geen goede wapens en wij waren niet geoefend. Ik denk ook aan Apers van Ruisbroek, die aan onze zijde stond. Wij werden uit Bornhem naar hier verdreven en verslagen. Velen waren dood, anderen gewond. Zij brachten mij gekwetst over de Schelde. Te Rupelmonde genas ik. Dan ben ik nog met anderen gaan strijden naar de Kempen, bij Diest, tot Hasselt toe. Maar wij konden niet tegen de overmacht op. Ik heb dan 't land verlaten.

Oom Hendrik en Neel knielden neer en baden een wijle.

Zoo leerde Neel zijn oom kennen.

II.

Oom Hendrik bleef een week en hielp het gezin in den nood.

— En nu wat anders, zei de goede zeeman op zekeren avond. Hoe oud is Neel?

— Veertien jaar, antwoordde de knaap.

— En heeft hij op school geleerd?

— Hij kent zooveel als de meester zelf, sprak vader.

Nu de scholen lieten toen veel te wenschen.

Neel kon lezen, rekenen en schrijven.

— Dus hij is volleerd? besliste oom Hendrik. Dat komt in onzen tijd goed te pas. En hij vischt

met u. Hoor eens, dat blijft voor hem een gesukkel. Wil hij niet liever naar zee?

— O, ja! riep Neel uit.

— Zoo, zoo, dat hoor ik gaarne. Velen van de Scheldestreek en hier uit de buurt van Wintham willen varen.

— Naar zee! zei moeder met een bedrukt ge-laat Zoo velen verdrinken.

— Zoo menig landkrab sterft op zijn bed. Hoor eens, ik wil ernstig spreken. Welnu ja, gevaren bedreigen den zeeman, maar ook op 't land worden velen door ongelukken getroffen. Laten wij 't eens beproeven. Op mijn vaartuig is er een dek-jongen noodig. Ik ben stuurman, ja ik, een eenvoudige man ben zoo ver geklommen. Er is dus vooruitgang mogelijk. Als ik één woord tot den kapitein spreek, wordt Neel aangenomen en hij maakt zijn eerste reis onder mijn bescherming. En God bewaart ons op zee, zoowel als op land.

— Ach, moeder, laat mij gaan. Ik zal goed mijn best doen! zei Neel.

— Welnu, als gij er lust in hebt, dan geef ik mijn toestemming. Wat zegt vader er van?

— Ik vind het ook goed, sprak vader.

— Hoezee! riep oom.

En de goede man pakte Jane en Neel bij den arm en danste met hen de kamer rond.

De dag van 't vertrek was aangebroken. Neel's koffer stond gepakt. De jongen voelde zich wonderlijk te moede. Hij ging zijn huis verlaten. Toen hij moeder kuste, kwamen de tranen voor den dag

— De waterlanders! sprak oom. Nu, ja, ik schreide ook, toen ik mijn zalige moeder goeden dag zei op den dag toen wij ten strijde trokken.

Ook Jane klampte zich aan Neel vast. Maar de jongen moest weg en, na vader eenen stevigen handdruk gegeven te hebben, stapte hij met oom de deur uit.

Oom droeg Neel's koffer op den schouder.

Zij begaven zich naar Puurs, waar de wagen vertrok.

Zij hadden nog niet lang gewandeld, toen zij drie mannen op den weg bemerkten. Zij schenen hun af te wachten. In een van hen herkende Neel onmiddellijk Loppers.

Die was zeker te weten gekomen dat zij nu hier voorbij zouden gaan en stond hen met twee knechten af te wachten.

Neel zei dit aan oom.

— Zoo, de gierigaard heeft nog niet genoeg gehoord, sprak de zeeman.

Toen wij nader kwamen riep oom Hendrik:

— Zeg, oude duitendief, wat wilt ge?

— U de beleedigingen betaald zetten.

— Wel vriendelijk van u.

En de zeeman zette de koffer neer, brak een dikken stok uit de haag en liep naar het drietal toe.

Een der knechten trad naar voren met een ferm knuppel. Maar voor hij dien opheffen kon, ontving hij zulk een gevoeligen slag van oom's stok, dat hij huilend van pijn, het hazenpad koos. Zijn makker volgde zijn voorbeeld.

— Lafaards! riep Loppers tot hen, en wilde eveneens wegvlugten, maar oom Hendrik pakte hem bij den kraag.

— Neen, vriendje, dat is niet schoon van u. Gij wilt mij eerst betalen en nu er van door trekken. Gij zijt geen man van uw woord.

— Gij hebt mij eenen stuiver te veel geschonken en ik wilde dien teruggeven, sprak de schrapper, die een uitvlucht zocht.

— O, gij onnoozele sukkel! Denkt gij mij zoo te bedriegen! Maar ik wil u gelooven. Eens gegeven, blijft gegeven. Dien stuiver neem ik niet terug, maar ik heb daar een koffer. Kom, draag dien voor mij naar het dorp. Dan hebt gij den stuiver dubbel en dwars verdiend en stelt gij uw geweten gerust, want dat kan zeker geen onrechtvaardig verkregen goed duldten.

Loppers zag bedremmeld naar de kist. Hij scheen er weinig lust in te hebben, dien zwaren

last op zich te nemen. Maar hij durfde niet weigeren.

Loppers, die eens de meubelen buiten wilde werpen, droeg nu Neels koffer naar de diligence.

Zoo bereikten zij het dorp.

De menschen zagen hen verwonderd aan. De rijke grondbezitter speelde voor pakjesman. Maar nu wierp deze den koffer neer. Er waren lieden op wier hulp hij rekende.

— Geef hem eens wat slagen! gebod hij aan eenige dorpelingen, oom aanwijzende.

Maar niemand gehoorzaamde hem, want Loppers werd om zijn hardvochtigheid algemeen gehaat.

Toen liep de gierigaard weg.

— Waar rijdt de diligence af? vroeg oom aan Neel.

— Daar bij de herberg: « In de Hoop van Vrede ».

— Een schoone naam. Ik hoop dat wij verder op onze reis vrede mogen hebben.

In de herberg was, behalve den waard, nog een reiziger, een deftig gekleede jonge man, die zeer verwaand keek.

— Goeden morgen, zei oom op gullen toon. Hoe laat vertrekt de wagen?

— Hij kan ieder oogenblik hier zijn. Is dat geen jongen van Diederik Moerman?

— Dat hebt gij goed geraden, en ik ben zijn oom, een broeder van zijn vader.

— Hendrik? Wij hebben samen gevochten bij Boom!

— Ik herken u... Dolf Meersman!

— Ja.

't Was een hartelijk weerzien, en zij spraken over de vroegere kamaraden en pastoor Huveleers.

De jonge heer had nog geen woord gesproken. Eerst nam hij oom Hendrik met een minachtenden blik op, en keek nu met een verwaand air door de ruiten naar buiten. Hij scheen een dier adellijke heeren, welke toen bijzonder hoogmoedig en heerschzuchtig waren. Hij had hier overnacht.

Toen de waard naar de keuken ging, om iets te halen, wendde oom Hendrik zich tot den jonkman en, een linksche buiging makende, sprak hij:

— Dag heerschap. Reist gij ook met de diligence mee?

De ander keerde zich met een norsch gezicht tot oom en vroeg:

— Weet gij wel wie ik ben?

— Zoowaar ik Hendrik Moerman heet, zestig jaar oud ben en de groote zee bevaar, ik ken u niet.

— Ik ben graaf Valentijn van Rozenburg.

— Londen ken ik als mijn zak, hernam oom Hendrik. In Liverpool, in Duinkerken, in Mar-

seille, in Hamburg zal ik niet verdwalen. Aan de Kaap de Goede Hoop, scheelde het weinig of de haaien kregen mij te pakken. Maar op mijn zee-manswoord, van Rozenburg heb ik nooit gehoord.

— Natuurlijk, sprak de graaf op gerekten en verwaanden toon, verkeert gij alleen in de lagere standen. Ik ben hooggeboren.

— Op een toren misschien? vroeg oom Hendrik naïef.

De adellijke heer wilde zeker een bits antwoord geven, maar eensklaps klonk het getoeter van den koetsier der diligence. Het zware voertuig hield vóór de deur stil.

— Hebt gij een plaatsje voor ons, vriendschap? vroeg de zeeman aan den wagengeleider.

— Natuurlijk, klonk het antwoord. En dien koffer zal ik bovenop zetten.

't Duurde niet lang of de wagen vertrok.

— Wij zitten, zei oom Hendrik. 't Is hier bekrompen, als men de ruime zee gewoon is.

Zij waren met zevenen: oom, de graaf, een oude dame, een soldaat en nog twee heeren en Neel.

Toen men een kwartier ver gereden had hield de wagen eensklaps stil. Een oud vrouwtje met een mand moest mee. De conducteur opende het portier.

— Geef mij maar een hand, moederke, hier is een plaats voor u, zei de zeeman.

De wagen zette zich in beweging. Door den schok kwam het vrouwtje, dat nog niet gezeten was, met den adellijken medereiziger in aanraking, zoodat deze boos riep:

— Pas toch op, canaille!

— Voorzichtig, moederke, zei oom Hendrik spottend. Mijnheer Valentijn van Rozenburg heeft misschien een eksteroog op zijn voornamen, grooten teen.

Eenige passagiers schoten in een luiden lach.

— Verschooning, heerschapp, sprak het vrouwtje nederig.

— Wie mij beleedigt zal ik uit den wagen laten zetten, hernam de graaf.

— Hoor eens hier, graaf van Rozenburg, begon oom Hendrik weer. Gij stelt u aan, alsof gij ons aller meester waart. Gij hebt hier niemand uit de diligence te zetten en niemand te hinderen. En schuif nu wat op, dat het vrouwtje wat meer plaats heeft. Zoowaar ik Hendrik Moerman heet, zestig jaar oud ben en de groote zee bevaar, zoowaar bescherm ik altijd oude menschen. Wat drommel, waarom reist zoo'n deftige sinjeur niet in een koets met vier paarden in plaats van in een bommelwagen!

De graaf klemde zijn lippen op elkander en

oom Hendrik begon een gesprek met het vrouwtje.

— Zoo nog op reis in uwen ouden dag, moederke?

— Ja, ik ga mijn dochter eens bezoeken. Zij woont te Boom, waar zij met een braven timmerman getrouwd is. Zij heeft drie kinderen: twee jongens en een meisje.

— En die zijn blijde dat grootmoeder komt.

— Dat kunt gij denken! Nu, ik verheug mij ook allen weer eens te zien. Is dat uw zoon, mijnheer?

— Neen, moederke, dat is mijn neef. Die gaat mee naar zee.

— Ik heb ook een zoon op zee. Hij vaart op een groot schip, zei de vrouw. Hij heet Jan Penders.

— Wel, dien ken ik. Een lange man met pikzwart haar. Toen ik eens een schip weg moest brengen, want ik ben stuurman, draaide hij voor mij het roer. Ik heb er nog al lang mee gesproken, en ja, hij vertelde mij veel van zijn ouders, die in dezelfde streek woonden, waar ik geboren werd.

— En hoe gaat het met hem? Is hij gezond?

— Als een visch, moederke. Een flinke zee-man.

— O, 't is zulk een goede jongen. Hij stuurt

ons altijd geld. Mijn man spreekt aanhoudend van den kloeken zoon. Zult gij hem nog zien?

— Dat kan ik met den besten wil der wereld niet zeggen. Maar als ik hem ontmoet, zal ik dadelijk vertellen, dat ik met zijn moeder gereisd heb. Wie weet? Bergen ontmoeten elkaar niet, maar schepen en menschen wel.

— En zeg hem dan dat vader en moeder altijd aan hem denken. En dat het ons goed gaat. En dat de oogst wel gelukt is. En dat de koe ons een schoon kalf gegeven heeft. En dat wij tien kleine varkens hebben. En dat vader 't nog al wel stelt, dat de rheumatiek hem niet te erg plaagt. En dat George van onzen buurman getrouwd is met Marie Bilt. En dat de schuur van pachter Smit afgebrand is. Maar gij zult dat niet alles kunnen onthouden, vrees ik.

— 'k Zal mijn best doen, moederke, antwoorde oom vroolijk. En bovendien wij zijn met ons tweeën. Neel heeft het ook gehoord.

— En dan zou ik nog vergeten, dat ik eenige weken ziek geweest, maar nu weer genezen ben. En dat vader spreekt van uit te scheiden met de hoeve en van zijn rente te gaan leven.

— Dat is zoo'n kwaad gedacht niet.

Te Boom moest de diligence van paarden wisselen.

Allen stapten uit. Nadat het vrouwtje aan oom honderd groetenissen medegegeven had voor haar

zoon Jan, trok zij het dorp in, om naar haar dochter te gaan. De zeeman en Neel gingen in de herberg, om wat te eten en te drinken. Zij moesten hier een half uur wachten.

Toen zij weder in de diligence zaten, was het gezelschap veranderd. Maar de graaf reisde ook mee. Hij had een vriend of kennis ontmoet met wien hij nu druk zat te babbelen. Vervolgens behoorden nog een dikke heer, met een rood gelaat en purperen neus, en diens vrouw, een lange dame, tot de reizigers.

Daar gingen zij weer! De graaf en zijn vriend spraken niet luid maar fluisterden, zoodat door het geschok van de omnibus hun woorden onverstaanbaar waren. De vriend scheen zeer opgewonden. Hij was niet zoo deftig gekleed als de graaf.

Oom Hendrik leunde achterover en stak zijn beenen ver vooruit.

— Ik ga eens even onder zeil! zei hij, daarmee bedoelende, dat hij een slaapje zou doen.

En spoedig verkondigde een luid gesnork, dat hij van de wereld niets meer afwist. In zijn slaap bewoog hij zijn voet, zoodat zijn zware zeemansschoen de fijne broek van den weledelen Valentin van Rozenburg aanraakte.

Dapperder omdat hij een kennis bij zich had, sprong de graaf op.

— 't Is nu gedaan met de beleedigingen! tierde hij, den zeeman een duw gevend.

— Is het tijd om op te staan, of steekt er storm op? stotterde oom Hendrik, die zich aan boord waande, in plaats van in de diligence.

— 't Is tijd om mij vergiffenis te vragen voor uw lomp gedrag! kreet de ander.

Weer maakte de zeeman een beweging, nu met zijn arm, die in 's graven verwaand gelaat terecht kwam.

— Wat wilt gij, heerschap? vroeg oom Hendrik.

— U betere manieren leeren.

— Dat is niet noodig. Kom manneke, ga zitten en laat mij met rust, en tamelijk onzacht duwde oom Hendrik den trotschen jonkman op zijn plaats.

Nu sprong ook de vriend recht.

— De veldslag gaat beginnen, riep de dikke reiziger. Vecht maar op, als gij mij echter buiten spel laat.

Doch zijn vrouw begon te gillen, en al dit rumoer wekte den wagenbegeleider, die naast den voerman heerlijk zat te dutten. Hij liet de diligence stilhouden, sprong van den bok en opende het portier.

— Wat is dat? riep hij. Heeren, ik verzoek u vrede te houden.

Oom Hendrik zat nog altijd kalm neer.

— Och, conducteurkje, er staan hier twee gekken, die ons te lijf willen. Toe, leg ze eens aan de ketting, zei hij.

De graaf en zijn vriend, bevreesd door oom Hendrik's bedaardheid en voorzeker niet minder van zijn gespieerde vuisten, raasden wel, doch durfden geen hand uit steken.

— Heeren, verstoort toch de orde niet! hernam de geleider.

— Ik ben niet van plan mij druk te maken, sprak oom Hendrik. Ik ga wat slapen, dat verkort de reis. Maar als die hansworst 't hart in zijn lijf heeft, om mij nog eens te storen, dan gooi ik hem vierkant op den weg. Wel te rusten, heeren!

En hij leunde weer achterover en stak de beenen uit.

— Stilte en orde, als 't u belieft! herhaalde de conducteur.

Valentijn zag bedremmeld voor zich, begon weer te fluisteren met zijn makker. De heer en de dame volgden oom's voorbeeld en Neel zag door 't venster en dacht aan huis.

Zoo hotste de wagen verder op de baan naar Antwerpen.

Eensklaps kreeg het voertuig een hevigen schok. Oom Hendrik viel boven op den graaf, die weer tegen zijn vriend aankwam. Een boer omarmde den heer met het roode gezicht en beiden

wierpen de vrouw omver. Neel viel languit op den vloer.

Later hoorden wij, dat de conducteur op den weg terecht kwam, doch zonder zich veel te bezeeren, want onmiddellijk sloeg hij 't portier open en liet de passagiers, die inmiddels recht gekropen waren en hun schrik in allerlei uitroepingen lucht gaven, buiten.

— Schipbreuk, zei oom Hendrik kalm. Maar de bemanning is gered, ofschoon mijn arm verwond is en de edele heer graaf een leelijke buil boven zijn voornaam oog bezit. En gij, Neel?

— Mij scheelt niets, oom. antwoordde de knaap.

— Er is een wiel afgeloopen, heeren, sprak de wagenbegeleider.

— Kunt gij uw verwenschte bommelkast niet beter verzekeren? riep de dikke heer. Mijn vrouw heeft een zenuwtoeval.

— Wij zijn niet ver van een dorp. Het is Aartselaar. Ik raad alle reizigers aan, mij te volgen. Ik zal een smid halen en gij kunt er de diligence afwachten.

— Dat komt er van als men zich verlaagt om in een openbaar voertuig te rijden, sprak de graaf op spijtigen toon. Ik moest wijzer geweest zijn en in mijn koets reizen.

— Wel, bestel er een in het dorp, viel oom

Hendrik spottend in. En laat mij bij u zitten, wij zijn toch goede vrienden.

De reizigers stapten dus naar het dorp.

— Een goede zeeman verliest den moed niet, sprak oom Hendrik. Een schip raakt ook wel eens op 't zand. En eigenlijk gezegd, ik ben blij, dat ik de beenen wat kan rekken, want zoo'n diligence is toch maar een bekrompen hok.

De vrouw van den dikken heer bedaarde en nam den arm van haar man. De graaf en zijn vriend bleven wat achteraf, als wilden zij te kennen geven, dat zij van hooger afkomst waren en niet bij de anderen behoorden.

Zoo kwam de stoet in het dorp, waar de inwoners nieuwsgierig toestroomden. De passagiers begaven zich naar een afspanning.

— Wij zijn hier, riep oom Hendrik vroolijk tot den waard. Maar de wagen is onderweg gebleven.

Het gezelschap zat lang te wachten.

Na ruim een uur werd de deur geopend. Drie heeren traden binnen. Zij zagen ons allen aan en begaven zich naar den graaf en zijn vriend.

— Valentijn van Rozenburg en Francis Dalmont, sprak een hunner. Dalmont, gij hebt wissels vervalscht tot een hoog bedrag en de opbrengst gedeeld met Valentijn. Gij zijt onze gevangenen.

De twee vrienden verbleekten. Zij maakten een beweging om te ontvluchten, maar de heeren trokken hun jas open, waardoor hun politieuniform zichtbaar werd, toonden hun wapens en hielden de schelmen in bedwang.

— Tegenstribbelen helpt niet meer, zei de op-
perste der drie. Wij waren u al lang op het spoor
en hadden onze maatregelen genomen om u in 't
net te vangen. Dalmont, gij zijt een volleerd be-
drieger. Graaf Valentijn, ik ben blijde, dat uw
grootvader niet meer leeft; hij heeft de schande
van uw vader moeten lijden en zou nu de uwe
nog moeten verduren.

De twee helpers knevelde de gevangenen en
onderwijl vroeg oom Hendrik aan den overste:

— Wie is dan toch die edele graaf, die tegen
over ons den voornamen heer wilde spelen?

— Wel, dat kan ik u met weinige woorden
vertellen. De oude graaf, de grootvader van dezen
was een brave landeigenaar. Zijn zoon, de vader
van Valentijn, maakte het geld op. Valentijn
erfde niets dan schulden. Hij leende zijn naam aan
Dalmont, een lagen bedrieger, om wissels te ver-
valschen. Ieder zou de helft ontvangen. Valentijn
hoopte aldus weer een grooten staat te voeren,
maar nu zal hij alles, zijn titel, zijn eer en zelfs
voor langen tijd zijn vrijheid verliezen.

— Treurig, treurig, sprak oom Hendrik.

Iemand wilde den graaf bespotten, maar de
zeeman zei berispelend:

— Lach nooit met menschen in hun ongeluk.

De twee gevangenen werden weggeleid. Niet
lang daarna kwam de wagen, behoorlijk hersteld,
voor de deur. De reis werd voortgezet naar Ant-
werpen.

IV.

Te Antwerpen ging oom Hendrik met Neel
naar een groot zeilschip. Hij groette den kapitein.

— Dag stuurman. Is de reis goed afgelopen?
vroeg de overste.

— Gelukkig wel. Hebt gij al een scheepsjon-
gen?

— Neen, weet gij er soms een of hebt gij er
een bij u?

— Ja, kapitein, dat is mijn neef, Neel Moer-
man. Hij zou willen meevaren.

— Als gij hem aanbeveelt, heb ik niets meer te
zeggen. Doe maar goed uw best, vriendje, en de
kapitein tikte den knaap vriendelijk op de wang.

— Volg mij maar, zei oom. Ik zal u uw logies
aanwijzen.

Hij bracht Neel naar 't vooronder. Er hingen
daar veel hangmatten. Oom wees er eene van aan.

— Dat is de uwe en hier kunt gij uw koffer
zetten. En hoor, neefje, eerlijk, gehoorzaam en

vlijtig, is thans uw leus. Dan kunt gij 't hier houden. En als er nu iets onaangenaam is, moogt gij niet bij mij komen klagen. Dat moet gij leeren verdragen. Hebt gij raad noodig, dan zult gij mij altijd vinden. Ik zal u nu naar de kok brengen, want die heeft u vooral noodig.

De kok was nog een jonge man.

— Willem, zei oom tot hem, hier is de nieuwe dekjongen. Neel heet hij.

— Ha! zoo. Er is dadelijk werk voor hem. Schil maar eens rap de aardappelen, en als dat afgeloopen is, moet gij de geit melken. En daarna zeker wel het dek dweilen.

Neel bemerkte dus al dadelijk dat het hier werken was.

Neel had het den ganschen dag druk en was blijde om 's avonds naar zijn hangmat te **mogen gaan**, waar hij op zijn gemak aan vader, moeder en Jane zou kunnen denken. Er sliepen daar verschillende matrzoen. Oom Hendrik had een bijzondere kajuit, evenals de kapitein.

— Ha! de nieuwe dekjongen! riepen eenige zeelieden, die al in de hangmat lagen.

— Wij zullen hem Neptunus heeten, **ter eere** van den god der zee, zei een van hen, waarop allen riepen: « Ja, ja, Neptunus is zijn naam ».

— Wel, Neptunus, haal mij eens een puts water, ik heb dorst, beval er een

Neel haastte zich aan dit gebod te voldoen, want oom had hem aangeraden altijd gediensstig te zijn. Hij gaf dus aan de matroos het leeren emmertje met water, maar de man keerde het boven zijn hoofd om.

— Nu zijt gij ingewijd, riep hij, terwijl de anderen lachten. Breng de puts maar weer weg.

Toen Neel terugkwam, gebod een oud zeeman hem bij zijn hangmat te komen.

— Ik heb nog geen lust om te slapen, zei hij. Ik ga nog wat rooken. Neem daar mijn pijp, stop ze en steek ze aan voor mij...

— Dat is flink gedaan! sprak hij vriendelijk terwijl Neel hoesten moest, want hij had nimmer geroookt.

— Neptunus, riep een derde, raap mijn jas eens op, zij is van den haak gevallen.

Eindelijk mocht Neel in zijn hangmat klimmen. Maar hoe daarin te geraken? Zij hing tamelijk hoog. Hij greep ze vast en hijschte zich op.

— Flink zoo, Neptunus, klonk het van den anderen kant. Nog een rukje, en gij ligt er in.

Maar, o wee! de mat schommelde en Neel rolde onder algemeen gelach op den vloer!

— Neptunus, beval een ander, blaas eerst de lantaarn uit. Wij slapen in den donker en onthoud goed, dat het uw werk is, 't licht te dooven.

Neel gehoorzaamde en trachtte dan weer zijn

slaapstee te bereiken. Na veel schommelen en trekken en rukken lag hij eindelijk neer.

Het schip vertrok den volgenden dag. Langzaam verdween de groote stad met al hare torens en daken. Met het oog volgde Neel een vogel, die ver over de stad wegvloog. Ware hij in zijn plaats geweest, Neel zou neergestreken zijn op het huisje, waar vader, moeder en Jane aan hem dachten. Maar iemand klopte hem op den schouder. 't Was oom Hendrik.

— Moed, mijn jongen, houd goeden moed! sprak hij vriendelijk.

V.

Den volgenden morgen, toen Neel aan dek kwam, keek hij vreemd op.

Niets dan lucht en water boven en rond hem! Nu aanschouwde hij de zee. Geen strookje land was nog te bespeuren.

Hij kreeg weer veel werk. Maar eensklaps werd hij zoo raar. Zijn hoofd draaide. Hij begon over gansch zijn lichaam te beven.

— De zeeziekte heeft u te pakken! riep de kok. Ga gauw uit de kombuis; leg u op het dek, anders moet ik straks schuren en dweilen.

Wankelend ging Neel naar het dek en liet zich op een hoop touwwerk neervallen. Oh! wat had

hij een benauwd gevoel! Hij meende dat hij zou sterven.

Oom kwam naar hem toe.

— Ja, Neel, dat is de zeeziekte. Dat krijgt ieder nieuwelings, maar dat gaat wel over!

— Neptunus heeft het te pakken! riep een der matrozen.

Tegen den avond was Neel genezen en moest toen zelf lachen om zijn wanhoop van 's morgens.

De matrozen plaagden hem nog al fel, maar hij had het verstand flink mee te lachen. De eene dag geleek op den anderen. De bezigheden waren steeds dezelfde. Neel mocht gelukkig ondervinden, dat hij allemans vriend werd. Maar hij was ook zeer gedienschtig en bereidwillig en mopperde niet tegen, als men hem wat vroeg.

Soms mocht hij in oom's kajuit komen. En dat waren aangename uren, want dan spraken zij over zijn goede ouders en de lieve Jane.

Op zekeren avond — zij waren nu al een tweetal weken op zee — stonden de kapitein en de stuurman in gesprek. Hun gelaat teekende bezorgdheid. Nu en dan zagen zij naar de lucht en maakten dan allerlei opmerkingen.

— Storm! riep een matroos tot zijn makker.

Neel schrok. Hij had oom wel hooren vertellen van gierende winden en woeste golven. Tot heden toe hadden zij heerlijk weder genoten. Een angstig voorgevoel bekreep hem.

— Oom, zal het stormen? vroeg hij.

De goede man zag hem liefdevol in de oogen en sprak:

— Neel, de zee biedt allerlei gevaren. Maar vertrouw op God. Ons schip: «Op Hoop van Zegen» is een sterk vaartuig. Ga straks maar naar beneden. 'k Heb uw goede moeder beloofd voor u te zorgen en ik zal mijn woord houden.

Eensklaps werd de zee zwart en de groote waternvlakte kwam in beroering. De matrozen reefden de zeilen. Nauwelijks waren zij beneden of een ijselijk gefluit verhief zich.

Oom zond Neel naar beneden. 't Angstzweet brak hem uit. 't Schip schudde en daverde. Boven zijn hoofd hoorde Neel geloop, geroep, gerammel en altijd maar door het razen der zee en het gieren van den wind.

Hij dacht aan huis; hij stelde zich vader voor, terugkeerende van de Schelde, moeder bezig het avondeten te bereiden, geholpen door Jane.

— Nooit zie ik hen meer terug! dacht hij.

En de tranen drongen hem in de oogen.

Maar wat was dat? Een ijselijk gekraak, een hevige schok, en Neel viel languit op den grond! 't Zelfde oogenblik werd het luik geopend. Een groote stortgolf drong naar binnen.

— Neel, waar ligt gij? klonk het.

— Hier, oom! riep de jongen doodelijk verschrikt.

Hij werd opgeheschen en naar boven gedragen. Nu was 't al water dat hij voelde.

Neel verloor het bewustzijn. Toen hij weer tot bezinning kwam, boog oom zich over hem.

— Waar zijn wij? vroeg Neel.

— Op zee, jongen, in een ranke boot.

— Wat is er gebeurd? vroeg Neel verschrikt. Waar is het schip?

— Ziet gij ginds het wrak? Dat is de romp van ons sterk vaartuig. 't Is alles wat er overblijft van de «Op Hoop van Zegen». Jongen, wij hebben een leelijken nacht achter den rug.

— En zijn allen gered?

— Helaas! neen. Er waren twee booten aan boord, wij zijn hier maar getweeën. Terwijl ik u haalde, was de andere boot afgevaren met zes of acht man. De kapitein wilde met mij gaan evenals de kok, maar beiden werden weggeslagen.

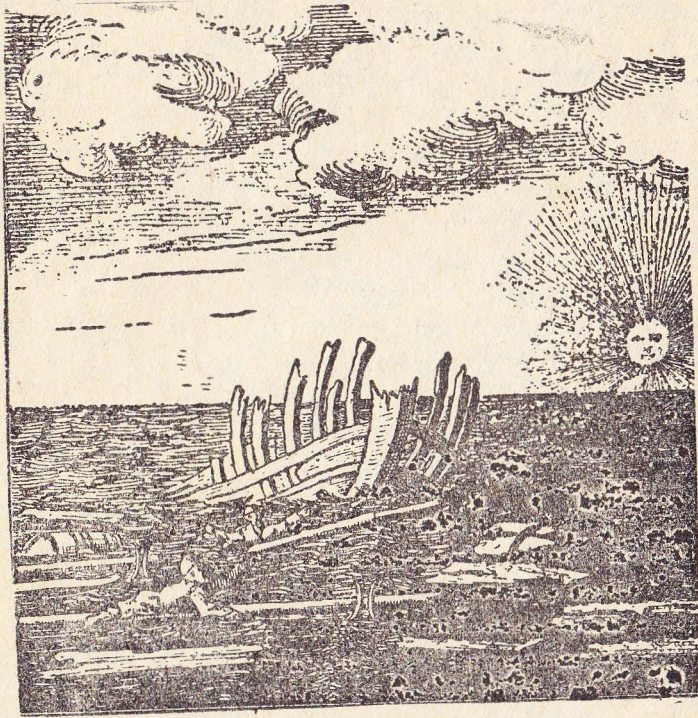
— Maar oom, hoe hebt gij mij dan gered?

— Wel, ik haalde u van beneden, sprong met u in de zee... Ik verloor u eerst; zwom dan rond. 't Weer was kalmer. De zon scheen zelfs... Ik kon gelukkig de sloep bemachtigen, die ronddreef. Ik zag den kapitein, den kok en u op een stuk van den mast. Zij wilden tot ons komen, maar werden door een stortgolf weggeslagen. Ik kon u nog grijpen. En nu drijven wij hier zonder zeil, zonder riemen, zonder voedsel! Ik hoop, dat wij een

schip zullen ontmoeten. Laten wij dus moed houden en op God vertrouwen.

De morgen kroop traag voorbij. Wachten op hulp, waarvan men niet weet of ze komt, duurt

zoo lang! Weldra kwelden honger en dorst de schipbreukelingen. Neel verloor alle moed. Uitgeput lag hij op den bodem der boot. Maar oom troostte hem.

Gelukkig tegen den avond bemerkte oom een zeil. Nu begon hij te wuiven.

Een uur van angstige spanning verliep.

— Gered, gered! juichte om, en sloot Neel in zijn armen. Men zet een boot uit.

De sloep kwam recht op hen toe en nam hen in. Weldra waren zij aan boord van een koopvaardij-schip uit Antwerpen.

— Dag, stuurman Moerman, zei een flinke jonkman tot oom.

— Jan Penders!

— Gij kent mij dus nog?

— Jongen, ik heb met uw moeder gereisd in de diligence.

— Met mijn moeder, zegt ge? En was zij gezond? En sprak zij van vader?

— Dat zal ik u alles uitvoerig vertellen, vriend. Uw ouders zijn welvarend. Straks zeg ik u meer.

De kapitein was een vriendelijke man.

— Wij zijn op reis naar huis, sprak hij. 't Kan dus niet beter passen.

Oom en Neel kregen droge kleeren en werden best verpleegd.

Maar met weemoed dachten oom en Neel aan de andere schepelingen van de « Op Hoop van Zegen ».

Later vernamen zij dat ook de tweede sloep een schip ontmoette, na veel ellende doorstaan te heb-

ben. Tien man waren gered. Er waren er, helaas! vijf op zee gebleven!

Zonder ongevallen bereikten zij 't vaderland. Oom Hendrik vertelde aan de reederij het lot van de « Op Hoop van Zegen ».

— En wat gaat gij nu doen? vroeg de goede man aan Neel.

— Ik heb genoeg van de zee, oom.

— Dan hebt gij geen zeemanshart, mijn jongen. Maar 't is beter ten halve gekeerd dan ten heele gedwaald. Dus gij blijft aan land?

— Zeker, oom, maar gij toch ook?

— Neen, neefje, ik ga terug naar zee. De storm schrikt mij niet af. En over u zal ik eens met mijn reeders spreken. Die hebben groote bureelen waar misschien wel een plaats voor u is. Gij hebt nu een streepje voor, want gij waart op hun schip.

Neel kreeg een post op het bureel. Hij moest beginnen als loopjongen, maar zoo hij zijn best deed zou hij voortdurend opklimmen. Dankbaar aanvaardde hij het aanbod. Hij mocht eerst naar huis gaan en oom zou hem nogmaals vergezellen. Er werd een nieuw schip besteld en oom Hendrik was als kapitein benoemd.

O, wat waren de ouders en Jane oom Hendrik dankbaar toen ze alles hoorden

E I N D E